

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 272/05
21.03.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Драгомира Милојевића, Милене Инић-Дреџун, Горана Чавлине и Бате Цветковића, чланова већа и саветника Гордане Бурлић, записничара, у кривичном предмету против оптуженог **АА**, због кривичног дела силовање из члана 103. став 1. Кривичног закона Републике Србије, два кривична дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. Закона о оружју и муницији и кривичног дела тероризма из члана 125. Основног кривичног закона, одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Врању и браниоца оптуженог, изјављеним против пресуде Окружног суда у Врању К.18/04 од 05.11.2004. године, у седници већа одржаној 21.03.2005. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимичним **УВАЖЕЊЕМ** жалбе Окружног јавног тужиоца у Врању, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Окружног суда у Врању К.18/04 од 05.11.2004. године, само у погледу одлуке о казни, тако што Врховни суд, оптуженог АА, за кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. Закона о оружју и муницији, за које је наведеном пресудом оглашен кривим, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.09.2003. године, па надаље, док се у осталом делу жалба Окружног јавног тужиоца, као и жалба браниоца оптуженог **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Врању К.18/04 од 05.11.2004. године, оптужени АА је оглашен кривим, за кривично дело неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗОМ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.09.2003. године. Оптужени је дужан да плати на име паушала износ од 3.000,00 динара, а на име осталих трошкова кривичног поступка износ од 14.856,00 динара. Према оптуженом је изречена мера безбедности, одузимања једне ручне одбрамбене бомбе, кинеске производње, серијског броја 83. На основу члана 358. став 5. у вези члана 142. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку, према оптуженом је продужен притвор.

Оптужени је истом пресудом ставом другим, ослобођен од оптужбе на основу члана 355. став 1. тачка 3. ЗКП, да је извршио кривично дело тероризам из члана 125. ОКЗ и кривично дело неовлашћеног набављања, држања и ношења експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗОМ. Ставом трећим, према оптуженом је одбијена оптужба на основу члана 354. став 1. тачка 1. ЗКП, да је извршио кривично дело силовање из члана 103. став 1. КЗ РС.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио Окружни јавни тужилац у Врању, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, с предлогом да се побијана пресуда у делу изреке под ставом један и два, укине и предмет у том делу врати истом суду на поновно суђење.

Жалбу је благовремено изјавио и бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка и

погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да се побијана пресуда у осуђујућем делу преиначи и оптужени ослободи од оптужбе.

Републички јавни тужилац у поднеску Ктж.396/05 од 11.03.2005. године, предложио је да се побијана пресуда у ослобађајућем делу укине и у том делу предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, а у осуђујућем делу да се преиначи, тако што ће оптуженом изрећи казну затвора у дужем трајању, а да се жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована.

Врховни суд је, размотрио списе предмета, испитао побијану пресуду, ценио наводе у жалбама, као и предлог Републичког јавног тужиоца, па налази:

Жалба Окружног јавног тужиоца у Врању је делимично основана, а жалба браниоца оптуженог је неоснована.

Побијана пресуда у осуђујућем делу не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка, нити повреде кривичног закона, на које Врховни суд, као другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. тачка 1. и 2. ЗКП, пази по службеној дужности, па ни оне на које се у жалбама Окружног јавног тужиоца и браниоца оптуженог указује.

Првостепени суд је цео поступак спровео законито, а изрека пресуде је јасна и разумљива и не противречи сама себи и образложењу које садржи јасне и уверљиве разлоге о свим одлучним чињеницама и који не противрече један другом, а ни садржини записника о изведеним доказима, па су неосновани жалбени наводи да је пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, а нема ни других битних повреда одредаба кривичног поступка.

У жалби браниоца оптуженог се у суштини напада утврђено чињенично стање и истиче да нема довољно доказа да је оптужени извршио наведено кривично дело, односно да је критичне ноћи носио са собом бомбу коју је сакрио на крову куће сведока ББ, бежећи испред организоване потере радника Секретаријата унутрашњих послова ВВ.

Супротно наводима жалбе браниоца оптуженог, првостепени суд је дао оцену сваког појединачног доказа, затим у њиховој међусобној повезаности, па је уз оцену одбране оптуженог, дао јасне и правилне разлоге, због чега није прихватио као веродостојну одбрану оптуженог да пронађена бомба није његова, да је то оставио неко други, док су њега водили у просторије СУП-а.

По оцени Врховног суда, правилно је првостепени суд оценио изведене доказе и утврдио да је оптужени у време, на начин и под околностима, како је то описано у изреци првостепене пресуде, неовлашћено носио једну ручну одбрамбену бомбу, кинеске производње, серијског бр. 83, коју је непосредно пре лишења слободе сакрио испод црепа на крову куће сведока ББ у ____ ГГ. Чињенично стање је утврђено на основу изведених доказа и то пре свега, на основу исказа сведока ББ и потврде о привремено одузетим предметима ОУП-а ГГ, од овог сведока Ку.162/03 од 06.09.2003. године, па се жалбеним наводима браниоца оптуженог не доводи у сумњу.

Правно квалификујући утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд поступио када је нашао да се у радњама оптуженог АА стичу законска обележја кривичног дела неовлашћено набављање, држање и ношење експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗООМ.

Побијајући првостепену пресуду у делу одлуке о казни, Окружни јавни тужилац у ВВ је истакао да првостепени суд приликом одлучивања о казни није у довољној мери ценио степен друштвене опасности кривичног дела и самог учиниоца и да је олакшавајућим околностима дат превелик значај, тако да се изреченом казном не може остварити сврха кажњавања.

Наиме, при одмеравању врсте и висине кривичних санкција, првостепени суд је као олакшавајуће

околности нашао да се ради о млађем човеку, скромног имовинског стања, незапосленом, нежењеном, да војску није служио, а од отежавајућих околности да је већ осуђиван пресудом тог суда К.33/02, због кривичног дела силовање из члана 103. став 2. у вези става 1. КЗ РС и кривичног дела отмица из члана 64. став 1. КЗ РС.

По оцени Врховног суда, основани су жалбени наводи Окружног јавног тужиоца, с обзиром на то да се у конкретном случају утврђеним олакшавајућим околностима не може дати значај особито олакшавајућих околности, а посебно није узет у обзир начин извршења кривичног дела, што ово кривично дело само по себи, као и оптуженог као учиниоца, чини друштвено опаснијим, него што је то нашао првостепени суд.

Стога, Врховни суд налази да је изречена казна блажа, него што је то нужно са становишта сврхе кажњавања и да је првостепени суд дао превелик значај утврђеним олакшавајућим околностима, применивши одредбе о ублажавању казне, али које по својој природи и значају, посматране у склопу друштвене опасности извршеног кривичног дела и оптуженог као учиниоца, нису такве, да се оправдано може очекивати да ће се казном затвора у трајању од три године, према оптуженом довољно утицати да не врши кривична дела. Зато је Врховни суд, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни и оптуженом изрекао казну затвора у трајању од пет година, налазећи да ће се овом казном остварити сврха кажњавања из члана 33. ОКЗ, а у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 5. став 2. ОКЗ.

Неосновано се у жалби Окружног јавног тужиоца, побија утврђено чињенично стање у односу на ослобађајући део првостепене пресуде. На основу изведених доказа и одбране оптуженог које је првостепени суд правилно и свестрано оценио, поуздано су утврђене све оне чињенице које су битне за доношење одлуке у овој кривично правој ствари и у пресуди наведени разлози које прихвата и овај суд.

Првостепени суд је правилно утврдио да нема доказа да је оптужени АА извршио кривична дела која му се стављају на терет, па су стога, неосновани супротни наводи у жалби Окружног јавног тужиоца који се у суштини свде на другачију оцену исказа оптуженог.

Није спорно да је 28.08.2003. године, у центру града у ул. ____, око 1,10 часова, дошло до експлозије, у непосредној близини ____. Међутим, ова чињеница у вези са осталим утврђеним чињеницама од стране првостепеног суда не представља доказ да је оптужени извршио наведена кривична дела. Та чињеница, као и тврдње које се истичу у жалби Окружног јавног тужиоца, везане за понашање оптуженог и изговарање појединих реченица у моменту када сведок ДД, пролази поред оптуженог и његовог брата, могу представљати само основ за такву сумњу, али не сигуран и поуздан доказ да је оптужени АА, извршио кривична дела која му се оптужницом Окружног јавног тужиоца стављају на терет.

Поред тога, јавни тужилац у жалби не истиче неке нове доказе који нису били предмет разматрања у првостепеном поступку, нити указује на неке нове битне моменте. Наиме, јавни тужилац у жалби, доследно тези коју заступа од почетка кривичног поступка, понавља и тврди да је оптужени неовлашћено набавио, држао и носио једну ручну одбрамбену бомбу руске производње типа "Ф1" и изазвао експлозију којом је створио осећање несигурности код грађана, тако што је бомбу активирао у непосредној близини џамије у намери угрожавања Уставног уређења и безбедности Државне заједнице Србије и Црне Горе, износећи сопствену оцену истих чињеница и околности, које је првостепени суд имао у виду и по налажењу Врховног суда правилно оценио.

Основ за осуђујућу пресуду може представљати само низ чињеница које су несумњиво утврђене и међусобно чврсто и логички повезане, тако да представљају затворен круг, при чему упућују на једино могући закључак, да је управо оптужени АА, извршио радње кривичног дела за које је оптужен. Како у конкретном случају није тако, на утврђеном чињеничном стању се није могла засновати осуђујућа пресуда, с обзиром да основана сумња да је оптужени извршио наведена кривична дела није прерасла у извесност, првостепени суд је правилно поступио када је оптуженог АА на основу члана 355. став 1. тачка 3. ЗКП, ослободио оптужбе за ова кривична дела, јер није доказано да их је извршио, па се жалбени наводи Окружног јавног тужиоца, показују неоснованим.

Из изложеног, а на основу члана 391. став 1. и члана 388. ЗКП, одлучено је као у изреци пресуде.

Записничар, Председник већа

судија,

Гордана Бурлић, с.р. Јанко Лазаревић, с.р.

За тачност отправка

ан